

ოთარ გოგოლიშვილი

საქართველოს ხსნა ევროპაში

აბსტრაქტი

ევროპა ქართული მხარის ნებისმიერ წინადადებას განიხილავს და საქართველოს ეკონომიკური დახმარების გარდა, პოლიტიკური პრიორიტეტების განხორციელებაშიც შეუწყობს ხელს. ევროპა ხელს შეუწყობს ყველა იმ მცდელობას, რომელიც ქვეყნის გაერთიანებას ემსახურება და აქტიურად მიიღებს მონაწილეობას იმ ღონისძიებებში, რომლებსაც საქართველო თავის მეზობლებთან განახორციელებს.

ევროპამ კარი გაუღო საქართველოს და დანარჩენი კი უკვე ჩვენზეა დამოკიდებული. საერთაშორისო თანამეგობრობაში საქართველოს ინტეგრაციის პროცესი თვისობრივად ახალ ეტაპზე ავიდა, რომელიც შესაძლებლობას მისცემს ჩვენს ქვეყანას ითანამშრომლოს ევროპულ სტრუქტურებსა და სახელმწიფოებთან პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვა სფეროებში.

საკვანძო სიტყვები: საქართველო; ევროპა; დამოუკიდებლობა.

შინაარსი

ჩვენ ვართ ძირძველი ევროპელები და ქართველმა ხალხმა თავისი ქმედებებით დაამტკიცა, რომ ღირსია იყოს ევროპული თანამეგობრობის წევრი. ევროპა ქართული მხარის ნებისმიერ წინადადებას განიხილავს და საქართველოს ეკონომიკური დახმარების გარდა, პოლიტიკური პრიორიტეტების განხორციელებაშიც შეუწყობს ხელს. ევროპა ხელს შეუწყობს ყველა იმ მცდელობას, რომელიც ქვეყნის გაერთიანებას ემსახურება და აქტი-

ურად მიიღებს მონაწილეობას იმ ღონისძიებებში, რომლებსაც საქართველო თავის მეზობლებთან განახორციელებს(1).

ევროპამ კარი გაუღო საქართველოს და დანარჩენი კი უკვე ჩვენზეა დამოკიდებული. საერთაშორისო თანამეგობრობაში საქართველოს ინტეგრაციის პროცესი თვისობრივად ახალ ეტაპზე ავიდა, რომელიც შესაძლებლობას მისცემს ჩვენს ქვეყანას ითანამშრომლოს ევროპულ სტრუქტურებსა და სახელმწიფოებთან პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვა სფეროებში.

განა ადრეც ასე არ იყო. ჩვენს ქვეყანას როდესაც აგრესორების მხრიდან გასაჭირი დაუდგებოდა, დახმარებას სახელმწიფოს მესვეურები ხშირად ევროპისაგან მოელოდნენ. ამიტომაც სტუმრობდნენ ჩვენი სახელოვანი მამულიშვილები ევროპის სახელმწიფოებს. გავიხსენოთ ნიკიფორე ჩოლოყაშვილის მოგზაურობა და მოლაპარაკებები ევროპულ ლიდერებთან. თუგინდ უკვდავი სულხან-საბა ორბელიანის ვიზიტი ევროპაში, სადაც ევროპელი ლიდერები აღფრთოვანებული იყვნენ ამ დიდებული პიროვნებით(2). ასეთი ვიზიტები ყოველ საუკუნეში იყო. მართალია რეალური დახმარებები ხშირად ვერ ხერხდებოდა, მაგრამ ურთიერთობები ყოველთვის იყო. აქვე არ შეიძლება არ ვთქვათ იმ ოქროს ხანაზე, როდესაც არა მარტო ევროპა, არამედ იმდროინდელი მსოფლიო საქართველოს ანგარიშს უწევდა როგორც მოწინავე და გამორჩეულ სახელმწიფოს – ეს იყო დიდი დავითისა და თამარის ხანა. ღმერთმა ქნას დაბრუნდებოდეს საქართველოს იმდროინდელი სიკაშკაშე და ბრწყინვალება.

მიმდინარე წლის აგვისტოში, როდესაც რუსულმა იმპერიულმა თავხედობამ გააოგნა მთელი ცივილიზირებული სამყარო თავისი ზღვარგადასული აგრესიით მეზობელი ქვეყნის წინააღმდეგ, პირველები სწორედ ევროპელები იყვნენ, რომლებმაც ხმა აღიმალეს ამ სისასტიკის წინააღმდეგ და ქმედითი ღონისძიებებით აიძულეს იმპერიალისტები შეჩერებულიყვნენ. გავიხსენოთ საფრანგეთის პრეზიდენტის სარკოზის, გერმანიის კანცლერის მერკელისა და სხვათა ვიზიტები საქართველოში. ევროპელმა ლიდერებმა, განსაკუთრებით აღმოსავლეთ ევროპის ლი-

დერებმა, რომლებმაც არც თუ ისე დიდი ხნის წინათ თავიანთ თავზე გამოსცადეს რუსული იმპერიალისტური აგრესიის სუსხი, მთელი სიმკაცრით დააყენეს ყოველგვარი სანქციების დაწესება რუსეთის წინააღმდეგ(3).

საზოგადოებას კონფლიქტის დაწყებისთანავე გაუჩნდა კითხვები, თუ რას მოიმოქმედებს ევროპა რუსული იმპერიალისტური ამბიციების მოსათოკად. ზოგს მიაჩნდა, რომ რუსეთის წინააღმდეგ უნდა განხორციელდეს ღია დიპლომატიური წნეხის პოლიტიკა, ხოლო საქართველოს მიმართ უნდა კი დიპლომატიური მხარდაჭერის გარდა, უფრო მეტი პოლიტიკა, ხოლო ზოგი მიიჩნევს, რომ საქართველომ ბევრი გააკეთა ბალკანეთსა და ერაყში ნ ა ტ ო-ს მხარდასაჭერად, ამიტომ საქართველოს მიტოვება ამ მწელბედობის ჟამს გამართლებული არ იქნება. რუსეთის მიმართ ევროპამ და ამერიკამ უნდა განახორციელოს ძალის პოლიტიკა. რუსეთმა უნდა იგრძნოს ის, რომ ბოროტება დაუსჯეელი არ დარჩება. ბევრი კი თვლის, რომ რუსეთის ოლიგარქიული მილიონები გასათეთრებლად ევროპასა და ამერიკაში მიედინება, ამიტომ თუ ამ გზას გადაუკეტავენ, მაშინ იმპერიალისტები სულ სხვა ხმაზე დაიწყებენ საუბარს (4).

ევროპამ გასარკვევად თქვა: „საქართველოში შექმნილი ვითარება მხოლოდ ამ ქვეყნის პრობლემა არ არის. ვითარების სტაბილიზაციისა და მშვიდობის დასამყარებლად ევროპამ და მასთან ერთად მთელმა მსოფლიომ უნდა იზრუნონ. მშვიდობის დამყარების დოკუმენტი მხოლოდ დოკუმენტად არ უნდა დარჩეს. რეალურად უნდა ვიმოქმედოთ და საქართველო არ მივატოვოთ“(5).

ავგისტოს მძიმე დღეებში, ევროპა საქართველოს დახმარებას არა თუ სთავაზობდა, არამედ აქტიურად იყო ჩართული ომამდე და ომის შემდეგაც ჩვენს სამშობლოში მიმდინარე პროცესებში. ევროპამ პირველსავე დღეებში დაიწყო ამ აგრესიაზე საუბარი. უკვე მეორე დღესვე ევროპელმა ლიდერებმა დაიწყეს სერიოზული განცხადებების გაკეთება, სერიოზული დაწოლა დიპლომატიური არხებით. ასე, რომ ევროპამ გააკეთა ყველაფერი სიტუაციის დასარეგულირებლად. ეს ნამდვილად კარგია და საქ-

ართველომ ეს კურსი უნდა გააგრძელოს. ევროპის მხარდაჭერა ჩვენი ქვეყნისათვის არის მნიშვნელოვანი.

საინტერესოა ევროპარლამენტის დადგენილება, რომელშიც ნათლად არის გამოაშკარავებული რუსეთის აგრესიული სახე: „რუსეთს საკუთარი საქციელი აშორებს იმ პრინციპებისაგან, რომელიც ქვეყნებს შორის თანამშრომლობას ეხება. როდესაც არის მცდელობა დაიპყრო და გაანადგურო მეზობელი, პატარა ქვეყანა, როდესაც ბომბავ მის ქალაქებს და უსწორდები მშვიდობიან მოსახლეობას, როდესაც მიწასთან ასწორებ მის ინფრასტრუქტურას და გსურს ეს ინფრასტრუქტურა ისე გამოიყვანო მწყობრიდან, რომ შემდეგ მისი აღდგენა დიდხანს ვერ მოხერხდეს, როდესაც ანადგურებ მეზობელი ქვეყნის სამხედრო მრეწველობას, სწორედ ეს ხდის რუსეთს იზოლირებულს დანარჩენი ცივილიზირებული სამყაროსაგან. რუსეთის სამხედრო ქმედება შეუთავსებელია იმ სამშვიდობო როლთან, რომელის მას აკისრია და ასევე კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პრინციპებთან. ევროპის მხრიდან რეაგირების გარეშე არ დარჩება რუსეთის აგრესია საქართველოს წინააღმდეგ“ (6).

ევროპა მიიჩნევს, რომ მომავალში რეგიონში სამშვიდობო პროცესი მისი მეთვალყურეობის ქვეშ უნდა წარიმართოს. იგი კატეგორიულად მოითხოვს რუსეთისათვის მედიატორის როლის ჩამორთმევას. ევროპა კარგად აცნობიერებს იმას, რომ თუ ისინი ახლა საქართველოს მიატოვებენ ამ მწელბედობის ჟამს, შემდეგ უკრაინის ჯერი დადგება და რეალურად მთელი აღმოსავლეთი ევროპა ცივი ომის დროინდელ ვითარებას დაუბრუნდება. ევროპამ უნდა შეასრულოს წამყვანი და უმნიშვნელოვანესი როლი, რათა უზრუნველყოს თავისუფლება და კეთილდღეობა რეგიონში. მართლაც, ევროპამ გამოგზავნა საქართველოში მონიტორინგის ჯგუფი, რომელმაც დაიწყო რეგიონში სიტუაციის გაკონტროლება. ევროპული დელეგაციები, რომლებიც ხშირად ჩამოდიან საქართველოში, თანადგომას უცხადებენ ქართველ ხალხს. ჩატარდა საერთაშორისო კონფერენციები, სადაც განიხილეს რეგიონის პრობლემები.

აქვე არ შეიძლება არ აღინიშნოს შემდეგი. იმ მძიმე აგვისტოს დღეებში თვით ევროპის სახელმწიფოების დედაქალაქებში მიმდინარეობდა საქართველოში შექმნილი მდგომარეობის მკაცრი განხილვა. მაგ, გერმანიის კანცლერმა მერკელმა მხარი დაუჭირა საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას და მოითხოვა ქვეყნის ტერიტორიიდან რუსული ჯარების გაყვანა. ასეთივე პოზიცია დააფიქსირა ინგლისის პრემიერ-მინისტრმა ბრაუნმა და მოსკოვის ქმედებები არანორმალურად მონათლა. როდესაც მოსკოვმა საქართველოს ორი სეპარატისტული რეგიონი დამოუკიდებელ სახელმწიფოებად გამოაცხადა, პოლონეთის პრეზიდენტმა კაჩინსკიმ ამ ქმედებას ამორალური უწოდა და განაცხადა, რომ მოსკოვს ეს ნაბიჯი ძვირად დაუჯდება, რადგან თვით მის ტერიტორიებზე მალე შეიქმნება დამოუკიდებელი სახელმწიფოები, რადგან რუსეთის იმპერიაში მყოფი კავკასიის ავტონომიური ერთეულები ასევე მოითხოვს სავსებით კანონიერად და სამართლიანად დამოუკიდებლობას. ევროკომისიის თავმჯდომარემ ბაროზომ არაორაზროვნად განაცხადა, რომ ევროპა არასოდეს არ დაუჭერს მხარს სეპარატისტებს და თვით მოსკოვს ბუმერანგით დაუბრუნდება ეს ქმედება, ამიტომ კრემლის მესვეურები უნდა დაფიქრდნენ და უკანვე წაიღოს ეს არასწორი გადაწყვეტილებაო (7).

საქართველო არის ევროსაბჭოს წევრი ქვეყანა და ბუნებრივია კავშირები ამ მიმართულებით სულ ვითარდება. ქართველები აქტიურად მონაწილეობენ ევროსაბჭოს საპარლამენტო სესიების მუშაობაში და სხდომებზე ილაშქრებენ ყოველგვარი რუსული ავანტიურის წინააღმდეგ. რაც უფრო გადის დრო ევროკავშირის, ევროსაბჭოსა და ნ ა ტ ო-ს საქმიანობის ჰარმონიზაციის საკითხი სულ უფრო მეტ ჟღერადობასა და აქტუალობას იძენს, რაც ჩვენი ქვეყნისათვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია. ევროპა მნიშვნელოვან როლს თამაშობს მსოფლიო პოლიტიკაში და შეუძლია ზემოქმედება მოახდინოს სამხრეთ კავკასიაში სტაბილურობის დამყარების პროცესზე.

გამომდინარე იქედან, ჩვენი ქვეყნის უმთავრეს მიზანს, სწორედ ევროპაში ინტეგრაცია უნდაწარმოადგენდეს. მიზნის მისა-

ღწევად საქართველო ცდილობს ევროსტრუქტურებში გაწევრიანებით განვითარებულ მსოფლიოს დაუახლოვდეს ევროპული სამყაროს სრულფულებიან წევრად იქცეს. ევროინტეგრაციის გზაზე სახელმწიფოს ორიენტირი, ცხადია უმაღლესი წერტილის მიღწევა უნდა გახდეს. უმაღლეს წერტილად კი ევროკავშირის წევრობა უნდა მივიჩნიოთ, რადგან მსოფლიოში არ არსებობს არცერთი გაერთიანება, რომელიც სახელმწიფოთა ერთობას ამ ორგანიზაციაზე მეტად უსვამს ხაზს. აქედან გამომდინარე, საქართველო - ევროპის თანამშრომლობას ყველაზე დიდი მნიშვნელობა ენიჭება და ევროპული ინტეგრაციის „საზომად“ ჩვენი ქვეყნისა და ევროპის ურთიერთობისას საქართველოს მიერ მიღწეული წარმატებები თუ პრობლემები ან წარუმატებლობები უნდა მივიჩნიოთ(8).

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ევროკავშირში გაწევრიანება არ უნდა იქცეს სახელმწიფოსთვის თვითმიზანი, რადგან ევროპაში ინტეგრაცია ევროკავშირშიც გაწევრიანების გარეშეც არის შესაძლებელი (შვეიცარია, ნორვეგია), თუმცა მისი კრიტერიუმების დაკმაყოფილებას, რეკომენდაციების გათვალისწინებას და სხვადასხვა მოთხოვნის ეფექტურ შესრულებას გადაამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება ევროინტეგრაციის გზაზე: „ევროკავშირი საქართველოსათვის შუქურად უნდა იქცეს, ჩვენი ქვეყანა მის მიხედვით უნდა მოძრაობდეს და არა მის უშუალო მიღწევაზე ოცნებობდეს.”

ევროკავშირის არაწევრი სახელმწიფოსათვის-საქართველოსათვის, ევროპული ინტეგრაციის მოღწევები წარმოადგენს აღფრთოვანების საგანს და მიმზიდველ მაგალითს, რადგან ევროპის მიზანია ხელი შეუწყოს დემოკრატიისა და მშვიდობის განვითარებას, მოქალაქეთა კეთილდღეობას და დოვლათის სამართლიან განაწილებას.

ევროპისა და მისი სახელმწიფო ინსტიტუტების საქმიანობის წარმატება მნიშვნელოვნად განპიროვნებულია მისი მუშაობის მექანიზმით. ის ქვეყნები, რომლებიც შეადგენენ ევროკავშირს, დამოუკიდებელი სუვერენული ქვეყნებია, მაგრამ ისინი აერთიანებენ თავ-თავიანთ სუვერენიტეტს, რათა მიაღწიონ ისეთ ძლი-

ერებას და მსოფლიო გავლენას, რომლებსაც ცალ-ცალკე ვერც ერთი მათგანი ვერ მიაღწევდა. რეალობაში სუვერენიტეტის გაერთიანება ნიშნავს, რომ გადაწყვეტილების მიღების თავიანთი უფლებამოსილების ნაწილს სახელმწიფოები გადასცემენ მათ მიერვე შექმნილ ევროპულ ინსტიტუტებს, რაც მიზნად ისახავს საერთო ინტერესის კონკრეტულ საკითხებთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებათა ევროპულ დონეზე დემოკრატიულად მიღების შესაძლებლობას.

დღეს, ევროპასთან ინტეგრაციას ხელს უშლის და შემაფერხებელი ფაქტორია შიდა და გარე კონფლიქტების არსებობა, რადგან საქართველოს ევროპა ერთიანი კავკასიის ფარგლებში განიხილავს და დასავლეთში სრულფასოვანი ინტეგრაცია ამ კონფლიქტების მოგვარების გარეშე შეუძლებელია.

რთული სამხედრო-პოლიტიკური მდგომარეობიდან გამომდინარე კავკასიაში არახელსაყრელი საინვესტიციო გარემო ჩამოყალიბდა, რაც რეგიონის განვითარებას მნიშვნელოვნად აფერხებს. გარდა აღნიშნული კონფლიქტებისა, ძალზე უარყოფით როლს ასრულებს სასამართლო სისტემის არაეფექტური ფუნქციონირება, რაც გამოიხატება იმაში, რომ საინვესტიციო დავების მოგვარება პრაქტიკულად შეუძლებელია. სამწუხაროდ სასამართლო რეფორმა საქართველოში არც ისე წარმატებული აღმოჩნდა. აქვე, ევროპელი ექსპერტები ითვალისწინებენ აგრეთვე ინფრასტრუქტურის დაბალ განვითარებას.

ერთ-ერთ უდიდეს პრობლემად რჩება დემოკრატიული და გამჭვირვალე სახელმწიფო ინსტიტუტების განვითარება, რაც ევროკავშირის მნიშვნელოვან მოთხოვნას წარმოადგენს.

საქართველო საკმაოდ ღარიბია რესურსებით, რომლითაც ევროპული სახელმწიფოები შეიძლება დაინტერესდნენ. მაგალითად აზერბაიჯანი საკმაოდ ეფექტურად სარგებლობს ამ რესურსით.

არასამთავრობო სექტორი ევროინტეგრაციის კუთხით ნაკლებად აქტიურია და საქართველოში სულ რამდენიმე ამგვარი არასამთავრობო ორგანიზაცია ფუნქციონირებს. ზოგადად არასამთავრობო სექტორის განვითარება ევროპის მნიშვნელოვან მოთ-

ხოვნასაც წარმოადგენს და საზოგადოებრივ განვითარებაში დიდ როლს ასრულებს(9).

ევროპასთან მჭიდრო ურთიერთობის თვალსაზრისით, აუცილებელია ევროსტრუქტურებთან უფრო აქტიური თანამშრომლობა როგორც სამთავრობო, ისე არასამთავრობო დონეზე და მათი რეკომენდაციების გათვალისწინება. უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ევროკავშირის მისიის მონიტორინგის შედეგად შემოთავაზებული რეკომენდაციების შესრულებას. ასევე ყოველწლიური რაპორტების დაწვრილებით გაცნობას და მათ საფუძველზე არსებული რეკომენდაციების გათვალისწინებას. საქართველომ მომავალში ევროპის სამეზობლო პოლიტიკის გათვალისწინებით უნდა დასახოს სამოქმედო გეგმა, რომელიც მნიშვნელოვანწილად განაპირობებს ჩვენს მომავალს, რადგან აღნიშნული სამეზობლო პოლიტიკა კავკასიის სახელმწიფოებისათვის ევროპასთან ურთიერთობის ერთადერთ მნიშვნელოვან ინსტრუმენტს წარმოადგენს.

კანონის უზენაესობა, ადამიანის უფლებების დაცვა, პლურალიზმის განმტკიცება, მასშედის დამოუკიდებლობა, უსაფრთხო ბიზნეს გარემოს შექმნა, რეგიონალური თანამშრომლობა, საქართველოში მიმდინარე საპრივატიზაციო პროცესის გამჭვირვალობის წახალისება, კორუფციასა და სიღარიბესთან ბრძოლის გააქტიურება და კონფლიქტებისა და რეფორმების მონიტორინგი – აი ის ძირითადი მოთხოვნები, რომლის შესრულებასაც ევროპა საქართველოს ავალდებულებს და ევროპასთან მომავალი თანამშრომლობა სწორედ ამ მოთხოვნების შესრულებაზე იქნება დამოკიდებული. ასევე ევროპა მიიჩნევს, რომ აუცილებელია ქვეყანაში ეკონომიკური ზრდა, რომლის გარეშეც პოლიტიკური და სოციალური საკითხების მოგვარება კიდევ უფრო გართულდება, ვინაიდან ეკონომიკის განვითარებაზეა დამოკიდებული ქვეყნის მომავალი. საქართველომ დღეს ბევრი უნდა გააკეთოს იმისათვის, რომ ნაკლებად დაზარალებული გამოვიდეს მსოფლიოში გამძვინვარებული ეკონომიკური კრიზისიდან, რომელმაც ბევრი წამყვანი ქვეყანა გააკოტრა, წინააღმდეგ შემთხვევაში საქართ-

ველოს ძალიან გაუჭირდება, რადგან პატარა ქვეყნები უფრო ზარალდებიან ასეთ სიტუაციებში.

დასკვნა

დასაწყისში ვახსენე, რომ საქართველოს ხსნა ევროპაშია. ეს იმას ნიშნავს, რომ საქართველოს მომავალი ევროპასთან მჭიდრო ურთიერთობაზე იქნება დამოკიდებული. ევროპამ კონფლიქტის პირველსავე დღეებში თავი გამოიჩინა და ჩვენი ქვეყნისადმი დახმარების გაწევით, შეძლო ვითარების დარეგულირება. ევროპა მომავალშიც გააკეთებს ყველაფერს იმისათვის, რომ რეგიონში სუფევდეს მშვიდობა. რა თქმა უნდა, ჩვენზეც ბევრია დამოკიდებული. ჩვენ საქმეს სხვები არ გაგვიკეთებენ. ჩვენ უნდა შევძლოთ საერთო ენის გამონახვა როგორც ჩვენს მოჯანყე რეგიონებთან, ასევე მეზობლებთანაც. შუამავლობას ამ საქმეში ევროპელები ნამდვილად გაგვიწვევენ. მისასალმებელია ის ფაქტი, რომ ევროპელების დახმარებითა და შუამავლობით ჟენევაში შედგა დიალოგი, რომელშიც მონაწილეობას ღებულობდნენ სეპარატისტული, მოჯანყე რეგიონების წარმომადგენლები. იმედი, ასეთი შეხვედრები ევროპელების დახმარებით მომავალშიც გაიმართება და შესაძლებელია რაღაც პოზიტიურ შედეგებსაც მივაღწიოთ. ფაქტი კი ნამდვილად ერთია, საქართველოს მომავალი ევროპაშია და ქვეყნის მთელი ძალისხმევა აქეთკენ უნდა იყოს მიმართული.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. Gazeti „*Sakartvelos Resp`ublik`a*“. (2008). 19 Agvist`o. (გაზეთი „*საქართველოს რესპუბლიკა*“. (2008). 19 აგვისტო);
2. Menabde, L. (1963). „*Vakht`ang VI*“. Tbilisi. (მენაბდე, ლ. (1963). *ვახტანგ VI*, თბილისი);
3. Gazeti „*Akhali Taoba*“. (2008). 18 Agvist`o. (გაზეთი „*ახალი თაობა*“. (2008). 18 აგვისტო);
4. Gazeti „*K`viris P`alit`ra*“. (2008). 25 Sekt`emberi. (გაზეთი „*კვირის პალიტრა*“. (2008). 25 სექტემბერი);

5. Gazeti „24 Saati“. (2008). 2 Sekt'emberi. (გაზეთი „24 საათი“. (2008). 2 სექტემბერი);
6. Gazeti „Rezonansi“. (2008). 28 Agvist'o. (გაზეთი „რეზონანსი“. (2008). 28 აგვისტო);
7. Gazeti „Sakartvelos Resp'ublik'a“. (2008). 15 Sekt'emberi. (გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“. (2008). 5 სექტემბერი);
8. Grishik'ashvili, A. (2005). *Gardamavali Ek'onomik'uri Kveqnebi da Evrop'uli Int'egratsia*. Tbilisi. (გრიშვილი, ა. (2005). *გარდამავალი ეკონომიკური ქვეყნები და ევროპული ინტეგრაცია*. თბილისი);
9. Khmaladze, K'. Khmaladze, I. (1999). *Sakartvelos Msofli Meurbeobashi Int'egrirabis P'roblemebi da Mati Dadzlevis Gzebi, Sabazro Ekonomik'is Formirebisa da Funktsionirebis P'roblemebi Sakartveloshi*. (Shromebis K'rebuli). T.V. Tbilisi. (ხმალაძე, კ. ხმალაძე, ი. (1999). *საქართველოს მსოფლიო მეურნეობაში ინტეგრირების პრობლემები და მათი დაძლევის გზები, საბაზრო ეკონომიკის ფორმირებისა და ფუნქციონირების პრობლემები საქართველოში*. (შრომების კრებული), ტ. V. თბილისი).

Otar Gogolishvili
Europe will rescue Georgia

Abstract

Georgia had great troubles during the conflict of August, 2008. The Russian neo-empire began a direct aggression against Georgia. A lot of civilians were killed and lots of civil buildings were destroyed as a result of the Russian neo-imperialism.

On those difficult days Georgia was supported by Europe. From the very beginning Europe immediately required from Russia to stop this act of aggression and the military action. The direct support of the European leaders, including their arrival in Tbilisi on those days, took a great part in bringing to a halt the active part of the Russian aggression.